

GŁOS PODGÓRZA

BIULETYN INFORMACYJNY
DZIELNICY XIII

/ STARE PODGÓRZE / ZABŁOCIE / KABEL / PŁASZÓW /
/ RYBITWY / PRZEWÓZ /

105 WYD. 2 / 2024

PARK WOKÓŁ SKŁADU SOLNEGO

5 pomysłów na zmiany

PODGÓRSKA MŁODZIEŻ
#OGARNIA ŻYCIE

SMAK ŻYCIA
ZNALEZIONY
W ZIARNACH

fol. Jacek Młynarz

Z ŻYCIA RADY DZIELNICY

Wiosna była okresem dużej aktywności Rady Dzielnicy XIII Podgórze. Odbłyły się trzy sesje, w trakcie których Rada przyjęła 51 uchwał. Aktywność i energię naszej Rady Dzielnicy widać nie tylko w liczbie podejmowanych uchwał (134 przy średniej 90 dla całego miasta), ale również w nowym podejściu do przeprowadzania sesji. Wszystkie wiosenne sesje miały bowiem charakter wyjazdowy - V sesja odbyła się na Osiedlu Przewóz, sesja VI na Rybitwach, a VII na Płaszowie. Wszystkie poprzedziły wizyty członków rady w jednostkach, z którymi Rada współpracuje. Ta formuła pozwala nie tylko lepiej poznać specyfikę poszczególnych obszarów naszej dzielnicy, ale jest również ułatwieniem dla mieszkańców, którzy chcą aktywnie uczestniczyć w sesji.

Tematyka podejmowanych uchwał miała na tych sesjach bardzo szeroki przekrój.

Jedną z najważniejszych było przyjęcie **wstępnego rozdysponowania środków na rok 2025 w wysokości 3 884 317 zł**. Więcej informacji na ten temat można znaleźć na str. 3.

Znaczący blok uchwał koncentrował się na działaniach zmierzających do **poprawy bezpieczeństwa w ruchu drogowym** poprzez zmiany w organizacji ruchu. Dotyczyło to:

- zmiany organizacji ruchu poprzez umieszczenie znaku U-4b na wysepce zieleni przy zjeździe z al. Powstańców Śląskich w stronę ul. Czyżówka;
- wyznaczenia przejścia dla pieszych wraz z azyłem na ulicy Dąbrowskiego;
- zastosowania szykan na ul. Zabłocie;
- umieszczenia znaku STOP na skrzyżowaniu ulic Łanowej i Źródlanej;
- zakazu zatrzymywania się na ul. Łanowej przy skrzyżowaniu z ulicą Goszczyńskiego;
- wprowadzenia strefy zamieszkania na ul. Gumniska;
- zmiany kierunku ruchu na ul. Piwnej;
- wprowadzenia strefy zamieszkania na ul. Kaczej;
- montażu lustra drogowego przy ul. Prokocimskiej;
- zmianę przebiegu drogi z pierwszeństwem oraz lokalizację dwóch progów zwalniających na ul. Krzywda;
- zastosowania słupków uniemożliwiających wjazd samochodów na deptak przy Szkole Podstawowej nr 8 na ul. Goszczyńskiego oraz postój na chodniku w obszarze przejścia dla pieszych przy tej szkole.

Rada wnioskowała również o zmianę statusu ulicy Jerozolimskiej z drogi wewnętrznej na drogę publiczną.

W zakresie inwestycji drogowych m.in. **pozytywnie zaopiniowano** projekt architektoniczno-budowlany dla **budowy ciągu pieszego od ul. Myśliwskiej w stronę Parku Rzecznego Ogród Płaszów**. **Pozytywną opinię** uzyskał również projekt **przebudowy ul. Wielickiej polegający na przebudowie ciągu pieszego i dwóch zjazdów pomiędzy ul. Robotniczą i ul. Zamkniętą**.

Ważnym projektem w zakresie infrastruktury była opinia do **wielowariantowej koncepcji budowy linii tramwajowej wraz**

DZIELNICA XIII PODGÓRZE

z pętlą tramwajową oraz parkingiem P+R i rozbudową ulicy Domagały w obszarze Rybitw - **pozytywną opinię uzyskał wariant 1 oraz wariant 2** - jednak w obu przypadkach pod warunkiem spełnienia kilku zaleceń, z których najważniejsze to: zaprojektowanie przebiegu linii tramwajowej w obszarze skrzyżowania ulic Śliwiaka i Domagały w systemie bezkolizyjnym (tunel lub estakada), powiązanie linii tramwajowej z przystankiem SKA Kraków Złocień, wykonanie peronów tramwajowych w sposób ułatwiający przesiadki, wykonanie przejścia dla pieszych od skrzyżowania z ul. Węglarską w stronę ul. Przewóz, zaprojektowanie prawoskrętu z ul. Lipskiej bocznej w ul. Lipską oraz nawrotki między ul. Rybitwy/Christo Botewa, a Christo Botewa/Półłanki.

Przyjęto wniosek do Prezydenta Miasta Krakowa o **przyspieszenie utworzenia Parku Kolejowego pod łącznicą kolejową** między ul. Powstańców Wielkopolskich a ul. Zabłocie, uwzględnienie inwestycji w budżecie Miasta Krakowa, a także rozważenie integracji z zagospodarowaniem terenu zielonego wokół składu Solnego oraz terenem Muzeum Podgórze.

Wiele elementów zawierał również przyjęty wniosek do Prezydenta Miasta Krakowa o **zmiany w Parku im. W. Bednarskiego**, m.in.: dostosowanie wejść do parku od strony komisariatu przy skrzyżowaniu ul. Zamoyskiego/Krzemionki oraz ul. Parkowej dla osób poruszających się z wózkami dziecięcymi, rozszerzenie godzin funkcjonowania toalety oraz obniżenie jej ceny, zmiany w oświetleniu, ustawienie dodatkowych ławek, uzupełnienie istniejącego placu zabaw o urządzenia dla najmłodszych, wymianę stojaków rowerowych na stojaki rowerowe typu „U”.

Rada zawnioskowała do Prezydenta Miasta Krakowa o **przeniesienie komisji wyborczej nr 292** z ul. Limanowskiego na ul. Zabłocie celem ułatwienia mieszkańcom dostępu do lokalu wyborczego.

Pozytywną opinię zyskała również **lokalizacja na terenie dzielnicy kolejnych figurek smoków w ramach Szlaku Smoków Krakowskich**: Smok Reporter TV, Smok Żerca, Smok Kuracusz. Rada Dzielnicy nie zapomina o kwestiach związanych z kulturą - podjęła uchwałę o **wspieraniu dla działań Składu Solnego**.

Jednym z ważniejszych zagadnień w ostatnich miesiącach były działania związane z pracami nad **Planem Ogólnym Miasta Krakowa**. Wielogodzinne analizy, spotkania i dyskusje zaowocowały **przyjęciem wniosków** do tego kluczowego dla miasta dokumentu planistycznego.

Ponadto **pozytywnie oceniono sprawozdanie z bieżącej działalności Zarządu** oraz poziomu rozdysponowania środków za rok 2023 zamykające poprzednią kadencję Rady.

Pełną treść wszystkich przyjętych uchwał znajduje Państwo w Biuletynie Informacji Publicznej Miasta Krakowa.

■ Opracował Jarosław Komorniczak

GŁOS PODGÓRZA

Biuletyn Informacyjny Rady Dzielnicy XIII Podgórze
Wydawca: Rada i Zarząd Dzielnicy XIII Podgórze
Redaktor odpowiedzialny za wydanie: Jacek Młynarz
Redaktor prowadzący: Jarosław Komorniczak
Projekt graficzny i skład: Jarosław Komorniczak
Druk: Wydawnictwo-Drukarnia EKODRUK s.c.
Nakład: 2000 egz.

Rada Dzielnicy XIII Podgórze
Rynek Podgórski 1, pokój 12
tel. 12 656 62 25, tel./fax 12 423 55 29
e-mail: rada@dzielnica13.krakow.pl
www.dzielnica13.krakow.pl
facebook.com/DzielnicaXIIIPodgorze

Zapraszamy Mieszkańców do kontaktu w sprawie artykułów i nadsyłania tekstów! Zdjęcia prosimy przysyłać w osobnych plikach.

BUDŻET DZIELNICY NA ROK 2025 PRZYJĘTY

Na VI sesji w tej kadencji Rada Dzielnicy, rozdysponowała środki przeznaczone do dyspozycji dzielnicy na rok 2025 - czyli przyjęła dzielnicowy budżet. Do dyspozycji Rady było 3 884 317 zł.

Największą pulę środków przeznaczyliśmy na remonty dróg i chodników – 1 120 000 zł. Dzięki nim wyremontowana zostanie ulica Kutrzeby, część ulicy Skromnej oraz ulicy Krzywda. Zaktualizowana zostanie także dokumentacja projektowa przebudowy ul. Rybitwy na odcinku od ul. Szparagowej do ul. Rybitwy nr 88a oraz kontynuowana będzie wymiana oświetlenia miejskiego na osiedlu Kabel.

Drugą w kolejności pozycją pod względem wartości są remonty miejskich żłobków, przedszkoli i szkół – 635 000 zł. Najwięcej środków przeznaczyliśmy na remonty w Zespole Szkolno-Przedszkolnym nr 1 na ul. Myśliwskiej – wykonany zostanie remont sanitariatów oraz remont tarasu. Sanitariaty zostaną również wyremontowane w Zespole Szkolno-Przedszkolnym nr 21 przy ul. Golikówka. Zadania będą realizowane także w innych placówkach, będzie to m.in. wymiana parkietów, lamp czy też malowanie korytarzy i sal.

Na roboty budowlane związane z ogródkami jordanowskimi i zieleńcami przeznaczyliśmy 629 317 zł. To pozycja obejmuje takie zadania jak: zagospodarowanie terenu zielonego przy skrzyżowaniu ul. Płaszowskiej i Paproci, zagospodarowanie terenu zielonego przy ul. Zabłocie, realizację ciągu pieszo - rowerowego od ul. Lasówka do Parku Rzeczno Ogród Płaszów, a także modernizację, rekultywację i nasadzenia drzew i krzewów na terenach zielonych czy też montaż małej architektury oraz doposażenie ogródków jordanowskich.

Na dzielnicowy program wspierania działalności miejskich szkół i placówek oświatowych, kultury, sportu, pomocy społecznej i zdrowia zarezerwowaliśmy 421 000 zł. To głównie dofinansowanie działalności i inicjatyw Centrum Kultury Podgórze oraz jego klubów, wsparcie funkcjonowania szkół średnich, biblioteki

czy pomoc społeczna dla mieszkańców Dzielnicy. W tym roku istotnym zadaniem w tej pozycji jest zagospodarowanie terenu zielonego przy Muzeum Historii Podgórze, a także wsparcie dla działalności tego Muzeum.

Na lokalne wydarzenia oświatowe, kulturalne, sportowe i rekreacyjne zaplanowaliśmy 320 000 zł. Środki te przeznaczyliśmy głównie na wsparcie większych wydarzeń odbywających się od lat na terenie Dzielnicy (m.in. Podgórska Jesień Plenerowa, Tradycyjne Święto Rękawki, Podgórskie Letnie Koncerty, Podgórskie Dni Otwartych Drzwi, Dożynki, Lato nad Bagrami), na organizację nowych, mniejszych wydarzeń takich jak pikniki osiedlowe oraz dofinansowanie projektów związanych z świadomością historyczną.

249 000 zł przeznaczyliśmy na program poprawy bezpieczeństwa „Bezpieczny Kraków”. W jego ramach m.in. dofinansujemy prace remontowe w Jednostce Ratowniczo-Gaśniczej (JRG) nr 4, zakupimy sprzęt dla strażaków w JRG nr 2, OSP Przewóz oraz strażników miejskich z Oddziału IV, zapewnimy dodatkowe patrole Policji i Straży Miejskiej, a także zapewnimy działania profilaktyczne w szkołach podstawowych na terenie Dzielnicy XIII.

Dzielnicowy program wspierania osób niepełnosprawnych w roku 2025 będzie mieć wartość 200 000 zł. Są to głównie środki przeznaczone na remonty w domach pomocy społecznej.

Na roboty budowlane związane z lokalną infrastrukturą sportową i rekreacyjną zarezerwowaliśmy 120 000 zł z przeznaczeniem na koncepcję i projekt rewitalizacji stadionu przy ul. Parkowej oraz kontynuację wymiany orynnowania w KS Korona.

80 000 zł przeznaczyliśmy na komunikację z mieszkańcami dzielnicy. Pozycja ta obejmuje wydanie gazetki „Głos Podgórze”, zakup materiałów promocyjnych, remont i montaż tablic informacyjnych, aktualizację map dzielnicowych oraz zakup publikacji związanych z Podgórzem.

Przyjęcie projektu w takim kształcie nie kończy prac budżetowych, Rada będzie jeszcze dokonywać zmian w budżecie, zwłaszcza w zakresie rozdysponowywania dodatkowych środków pojawiających się w trakcie roku, a także korekt wynikających z rozstrzygnięć przetargowych i finalnych kosztów prac inwestycyjnych.

■ Jacek Młynarz

POZNAJ CZŁONKÓW RADY DZIELNICY XIII PODGÓRZE

Kontynuujemy przybliżanie Państwu sylwetek członków Rady Dzielnicy dziewiątej kadencji.

NAZYWAM SIĘ FILIP PIWOWARCZYK

Jestem radnym z **Okręgu nr 5**, który obejmuje Park im. Wojciecha Bednarskiego, Stadion Parkowa i budynek Telewizji Kraków, a rozciąga się od Ronda Matecznego do ul. Rękawka.

W Radzie Dzielnicy pełnię funkcję **Przewodniczącego Komisji Planowania Przestrzennego** oraz jestem członkiem **Komisji Zieleni i Ochrony Środowiska i Komisji Sportu**.

Zapraszam Państwa do kontaktu drogą mailową pod adresem: filip.piwowarczyk@dzielnica13.krakow.pl.

Wraz z rodziną mieszkam w Starym Podgórzu, gdzie moje ko-

zenie sięgają cztery pokolenia wstecz. Z zawodu jestem architektem i urbanistą. Ukończyłem Politechnikę Krakowską, a doświadczenie zawodowe zdobywałem w Danii, Holandii, Chinach i Kanadzie. Wolny czas spędzam zwykle z rodziną na świeżym powietrzu, podejmując różne formy aktywności. Jestem miłośnikiem rowerów i uważam, że to najlepsza forma przemieszczania się po mieście. Kiedy pogoda nie sprzyja, chętnie gram w planszówki lub majsterkuję. Od kilku lat jestem zaangażowany w działania na rzecz Podgórze. Moja umiejętność czytania dokumentacji budowlanej pozwoliła merytorycznie negocjować i skutecznie zmniejszyć skalę remontu Parku Bednarskiego chroniąc jego unikalny charakter. Doprowadziłem także do rewitalizacji placu zabaw Laboratorium Leśne na Krzemionkach. Uwielbiam Stare Podgórze i chciałbym wykorzystać moją wiedzę i profesjonalne doświadczenie, aby czuć nad zrównoważonym rozwojem dzielnicy oraz zachowaniem jej wyjątkowego klimatu.

Moje priorytety w Radzie Dzielnicy to:

- rozwój potencjału Starego Podgórze przy zadbanie o zachowanie jego charakteru;
- monitorowanie planowanych inwestycji związanych z urbanistyką i architekturą;
- rozwój i spójność pieszo-rowerowej infrastruktury komunikacyjnej;
- wspieranie rozwoju projektów służących lokalnej społeczności np. rewitalizacja stadionu przy ul. Parkowej czy ul. Kalwaryjskiej.

Moje ulubione miejsca w Podgórzu to Krzemionki i Park im. Wojciecha Bednarskiego

**PODGÓRZE TO DLA MNIE ... „MIASTO W MIEŚCIE”
- WSPANIAŁA SPOŁECZNOŚĆ I PIĘKNA DZIELNICA.**

NAZYWAM SIĘ BARBARA BARAN

Jestem radną z **Okręgu numer 6** obejmującego obszar Podgórze między Krzemionkami a nową łącznicą kolejową do Zabłocia wraz z Placem Bohaterów Getta.

W Radzie Dzielnicy pracuję w **Komisji Edukacji**, a także w **Komisji Społecznej i Zdrowia** w której pełnię funkcję **Przewodniczącej**.

Zapraszam Państwa do kontaktu drogą mailową pod adresem: barbara.baran@dzielnica13.krakow.pl

Jestem absolwentką Akademii Ekonomicznej w Krakowie. Przez ćwierć wieku pracowałam w Studenckiej Spółdzielni Pracy „Żaczek”, następnie w administracji szkół średnich w Krakowie. Od 25 lat działam społecznie jako ławnik Sądu Okręgowego w Krakowie, w Wydziale Cywilno-Rodzinnym oraz w innych wydziałach sądowych. W Radzie Dzielnicy XIII Podgórze funkcjonuję od wielu lat. Obecnie jest to moja czwarta kadencja obejmująca działalność społeczną, mieszkaniową i zdrowia. W zakresie moich obowiązków jest opieka nad domami Pomocy Społecznej. Moim zadaniem jest wnikliwie obserwować potrzeby mieszkańców oraz przygotowywać stosowne uchwały do głosowania na sesjach Rady Dzielnicy XIII.

Moje priorytety w Radzie Dzielnicy to:

- sfinansowanie przez Dzielnicę badań profilaktycznych i szczepień ochronnych;
- pomoc najbiedniejszym mieszkańcom Dzielnicy;
- obrona przyrody: Krzemionek, Starego Cmentarza Podgórskiego i okolic Fortu „Św. Benedykt”;
- zagospodarowanie terenu pod estakadą kolejową i stworzenia tam terenu zielonego i ścieżki rowerowej;

- czystość oraz o remonty ulic i chodników na obszarze okręgu nr 6 (stałe kontakty ze Strażą Miejską i MPO);
- przykładem skuteczności moich działań jest wyremontowany odcinek ulicy Dekerta (od wiaduktu kolejowego do linii tramwajowej).

Moje ulubione miejsce w Podgórzu to Park Bednarskiego, a szczególnie altanka z widokiem w stronę ulicy Legionów Józefa Piłsudskiego i dalej na most Piłsudskiego.

**PODGÓRZE TO DLA MNIE... I MOJEJ RODZINY
WIELOPOKOLENIOWE SIEDLISKO, DLATEGO Z WIELKIM
ZAPALEM OD TYŁU LAT ZAJMUJĘ SIĘ OPIEKĄ NAD
SENIORAMI ORAZ DZIEĆMI Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIAMI.**

NAZYWAM SIĘ ANNA GULIŃSKA

Jestem radną z **Okręgu numer 7** obejmującego Wzgórze Lasoty, okolice Kopca Krakusa i okolice ul. Wielickiej.

Pełnię funkcję **Przewodniczącej Komisji Kultury**, a oprócz tego pracuję w **Komisji Promocji, Informacji i Kontakt z Mieszkańcami**, a także **Komisji Społecznej i Zdrowia**.

Zapraszam Państwa do kontaktu drogą mailową pod adresem: anna.gulinska@dzielnica13.krakow.pl

Jestem mieszkanką Podgórza, członkinią Spółdzielni Ogniw – niezależnej księgarni-kawiarni i instytucji kultury zlokalizowanej przy ul. Smolki. Z wykształcenia jestem historyczką, doświadczenie zawodowe zdobywałam w krakowskich pozarządowych instytucjach kultury, działających także na rzecz aktywizacji lokalnych społeczności. Posiadam doświadczenie w organizowaniu wydarzeń kulturalnych, zarządzaniu projektami i w działaniach edukacyjnych. Mam doświadczenie w składaniu wniosków do Budżetu Obywatelskiego. Byłam Ambasadorką Lokalnej Partycypacji. W Podgórzu zainicjowałam i współorganizowałam Dzień Sąsiada w Spółdzielni Ogniw, Pierwszy Podgórski Psi Festiwal, Piknik z okazji 127. urodzin Parku Bednarskiego.

Moje priorytety w Radzie Dzielnicy to:

- Rada blisko mieszkańców i mieszanek. W swoich działaniach w Radzie dążę do tego, żeby osoby mieszkające w Podgórzu wiedziały, gdzie zgłaszać się w różnych sprawach i żeby współtworzyły naszą dzielnicę. Stąd mój aktywny udział w wydarzeniach otwartych oraz inicjowanie nowych, integrujących wydarzeń.
- Kultura jest ważna! Rola przewodniczącej Komisji Kultury daje mi dużo satysfakcji i motywacji do działania. Mamy dzielnicę o bogatym dorobku historycznym i kulturowym

z jednej strony, a z drugiej, wiele twórczych osób, które wyznaczają nowe trendy i kreują społeczno-artystyczno-kulturowy wizerunek Podgórza. Dlatego wspieram działania Składu Solnego.

- Dzielnicą równych szans. Praca w Komisji Społecznej i Zdrowia uświadamia mi, że w obszarze działań na rzecz grup defaworyzowanych jest wiele do zrobienia, ale cieszy mnie to, że nasza Rada kładzie duży nacisk na pomoc osobom dotkniętym kryzysami czy osobom z niepełnosprawnościami. Będę dążyć do tego, żeby w Podgórzu było jak najmniej różnego rodzaju barier.

Moje ulubione miejsca w Podgórzu zmieniają się wraz z upływem dnia. Rano jest to Kopiec Krakusa, popołudniu Spółdzielnia Ogniw, a wieczorem Tworzywo.

**PODGÓRZE TO DLA MNIE...
MIEJSCE, W KTÓRYM ZNAJDUJĘ WSZYSTKO,
CZEGO POTRZEBUJĘ.**

NAZYWAM SIĘ MACIEJ FIJAK

Jestem radnym z **Okręgu numer 8**, który obejmuje południową część Osiedla Kabel.

W Radzie Dzielnicy pracuję w komisjach **Kultury, Planowania Przestrzennego, Promocji, Informacji i Kontakt z Mieszkańcami**, a także **Zieleni i Ochrony Środowiska**, w której pełnię funkcję **Przewodniczącego**.

Zapraszam do kontaktu drogą mailową pod adresem: maciej.fijak@dzielnica13.krakow.pl lub telefonicznie pod numerem 537 886 599.

Mieszkam w Krakowie od urodzenia, a na podgórskim Osiedlu Kabel już prawie 10 lat. W tym czasie wielokrotnie działałem na rzecz naszej lokalnej społeczności i właśnie to skłoniło mnie kandydowania do Rady Dzielnicy. Uważam, że dobre i bezpieczne sąsiedztwo to zaangażowani i współdziałający ze sobą ludzie. Zawodowo pracuję jako dziennikarz, jestem redaktorem naczelnym portalu o środowisku. W ciągu ostatnich lat byłem zaangażowany m.in. w powstrzymanie sprzedaży i remont Fortu "Św. Benedykt",

walczyłem z wycinką drzew, współtworzyłem Podgórską Mapę Rzemieślników, zatrzymałem sprzedaż ostatnich miejskich działek przy ul. Prokocimskiej, gdzie razem z innymi radnymi walczyliśmy o powstanie nowego przedszkola. Jestem też autorem petycji do prezydenta Krakowa ws. uciążliwości odorowych, które dochodzą do nas z terenu oczyszczalni. Efektem tej petycji jest 40 milionów w budżecie miasta na jej remont. Byłem zaangażowany w sprawę remontu Parku im. W. Bednarskiego, gdzie razem z mieszkańcami staraliśmy się o bardziej zrównoważony projekt rewitalizacji. Działam w dwóch stowarzyszeniach, które walczą o lepsze miasto do życia. Pierwszym z nich jest Wspólne Podgórze, a drugim Akcja Ratunkowa dla Krakowa. Dzięki wiedzy i doświadczeniu zdobytym przez ostatnie lata staram się być skutecznym rzecznikiem naszych wspólnych spraw, dlatego serdecznie zapraszam do kontaktu w sprawach naszego osiedla i okolicy. Moje priorytety w Radzie Dzielnicy to:

- stworzenie trzech nowych parków na terenie dzielnicy: Parku Kolejowego przy estakadach, parku przy ul. Zabłocie oraz parku przy Składzie Solnym; ochrona ekosystemu kamieniołomu Libana.
- więcej ogólnodostępnych i bezpłatnych wydarzeń sąsiedzkich i kulturalnych;
- otwarcie Miejsca Aktywności Mieszkańców na os. Kabel przy ul. Wielickiej;
- rozwiązanie problemu uciążliwości zapachowych na terenie dzielnicy;

Moim ulubionym miejscem w Podgórzu jest Kamieniołom Libana.

**PODGÓRZE TO DLA MNIE... SYMBOL IDEALNEGO
MIEJSKA DO ŻYCIA
I ZAANGAŻOWANYCH MIESZKAŃCÓW.**

RUSZA REMONT FORTU „ŚW. BENEDYKT”!

Wojewódzki Konserwator Zabytków wydał pozwolenie na prace dotyczące remontu elewacji Fortu 31 „Św. Benedykt”. Z końcem maja na teren fortu wprowadzony został wykonawca prac.

To początek remontu i adaptacji Fortu 31 "Św. Benedykt" do nowej roli. Główną funkcję jaką dla niego przewidziano to centrum edukacyjne dla dzieci i młodzieży w zakresie nauk ścisłych. Operatorem obiektu będzie Muzeum Inżynierii i Techniki. W forcie znajdzie się miejsce na ekspozycję wyposażenia oraz historii fortu. Zostanie w nim również ulokowana kawiarnia. Nadal będzie istniała możliwość oprowadzania wycieczek po terenie fortu. Ten pomysł adaptacji fortu jest pochodną konsultacji społecznych z 2021, w trakcie których mieszkańcy zgłosili wiele pomysłów na jego zagospodarowanie.

Projekt adaptacji został wybrany przez Społeczny Komitet Odnowy Zabytków Krakowa jako jeden z projektów kluczowych planowanych do wsparcia w latach 2024-2025, kwotą ponad 6,8 mln zł. Projekt jest podzielony na dwie części. I część obejmuje remont elewacji, a II obejmie pozostałe prace adaptacyjne (budowę wszystkich instalacji, posadzek, wykończenia wnętrz, montaż stolarki otworowej, budowa windy, itp) - ta część znajduje się na etapie projektowania i uzgadniania z odpowiednimi służbami.

Mamy szansę, aby już za dwa lata nasza dzielnica mogła się cieszyć nowym niepowtarzalnym miejscem łączącym w sobie historię z funkcją społeczną i edukacyjną. Przyszłość fortu mogła być jednak inna. Miasto planowało oddać go w dzierżawę prywatnemu podmiotowi. Jednak dzięki społecznej inicjatywie, w którą mocno zaangażowana była także część obecnych członków Rady Dzielnicy XIII, udało się wypracować inne rozwiązanie i oddać to miejsce na potrzeby lokalnej społeczności.

- Jarosław Komorniczak
- Jacek Młynarz
- fot. Jacek Młynarz

NOWA SIEDZIBA PRZEDSZKOLA SAMORZĄDOWEGO NR 129 CORAZ BLIŻEJ!

Mieszkańcy osiedla Kabel i okolic ulicy Wielickiej już od wielu, wielu lat czekają na nową siedzibę Przedszkola Samorządowego nr 129 "Skrzaty". Dzisiaj już wiemy jak wyglądać będzie nowy budynek, i kiedy powstanie.

Koncepcja przedszkola jest już gotowa, choć droga do jej powstania wcale nie była łatwa. Działka, którą dysponujemy ma tylko ok. 20 arów i znajduje się na niej niemal 4-metrowa skarpa. Efektywne zagospodarowanie tej przestrzeni było sporym wyzwaniem. Architekci jednak mu z sukcesem podolali. W efekcie zaprojektowano trzykondygnacyjny budynek o ciekawej bryle. Dwie kondygnacje to zasadnicze przedszkole, kondygnacja -1 (częściowo w podziemiu) to parking na 31 samochodów.

Przedszkole przewidziane jest na 8 oddziałów, czyli 200 dzieci. Wyposażone jest w normatywne sale dydaktyczne, sale zabaw ruchowych, pokoje psychologa, logopedy, pedagoga oraz pokój do zajęć z integracji sensorycznej, dwupoziomową kuchnię oraz całe zaplecze administracyjne (gabinety dyrekcji, sekretariat, pokój nauczycielski, aneks socjalny dla pracowników, pokój intendenta). Na terenie wokół przedszkola zaplanowano plac zabaw - na razie nieduży, ale z perspektywą starania się o większy. Budynek będzie wyposażony w instalację fotowoltaiczną oraz będzie przystosowany dla potrzeb osób z niepełnosprawnościami.

Szacunkowy koszt budowy i wyposażenia to ok. 18 mln zł. Planowany termin ukończenia to 2028 rok.

Obecnie siedziba przedszkola mieści się w bloku przy ul. Wielickiej 76b, w przystosowanych do tego celu lokalach mieszkaniowych. Warunki są trudne ze względu na bardzo ograniczoną przestrzeń. Salki dla dzieci są małe, brakuje miejsc na gabinety do zajęć indywidualnych, poza pokojem dyrekcji nie ma zaplecza administracyjnego. Przedszkole stale wymaga prac remontowych i adaptacyjnych. W ostatnich latach dzięki środkom z budżetu dzielnicy oraz miasta udało się m.in. wyremontować toalety dla dzieci, szatnię, przedpokój, wyposażyć przedszkole w nowe meble i sprzęt. W tym roku planowana jest wymiana instalacji elektrycznej. Odnowienia i doposażenia wymaga także plac zabaw oraz kuchnia. To wszystko jednak nie powiększy przestrzeni przedszkola. Dzisiaj ma ono powierzchnię trzech niedużych mieszkań. Uczęszcza do niego ponad 60 dzieci, w trzech grupach. Nawet dla tej, stosunkowo niewielkiej liczby dzieci, przedszkole już od dawna nie spełnia minimalnych wymogów.

Teraz jesteśmy coraz bliżej zapewnienia dzieciom, kadrze nauczycielskiej i administracyjnej komfortowych i miłych warunków opieki, nauki i pracy.

- Jacek Młynarz

PODGÓRSKIE LATO W MIEŚCIE

Lato w mieście może być bardzo interesujące. W naszej dzielnicy możemy nie tylko wypocząć nad Bagrami, ale również skorzystać z bogatej oferty jednostek i instytucji kultury, obejrzeć ciekawe wystawy, czy wziąć udział w szeregu aktywności społecznych. Prezentujemy wybrane elementy podgórskiej wakacyjnej oferty.

WAKACYJNA OFERTA MUZEUM PODGÓRZA

9 lipca, godz. 18.00 i 18 lipca, godz. 10.00 - Wyprawa do górnej kredy – spacer (prowadząca Iwona Wernikowska). Bezpлатnie (spacer finansowany z dotacji Rady Dzielnicy XIII).

Wyprawa do górnej kredy to unikalna okazja do podróży w czasie. Wystartujemy ze stacji „Przełom XIX i XX wieku”, by udać się w stronę przystanku „IX wiek”, przy okazji zahaczając o średniowiecze, by na koniec w błyskawicznym tempie znaleźć się w mezozoiku. A tu skorzystać z jego ciepłego, wilgotnego klimatu tak sprzyjającego rozwojowi morskich ślimaków, małż i jeżowców.

11 lipca, godz. 11.00 i 20 sierpnia, godz. 11.00 – Wakacje z duchem (warsztaty dla dzieci w ramach akcji Lato w mieście), koszt 20 zł. Rezerwacja w Centrum Obsługi Zwiedzających (tel. 12 426 50 60, mail. info@muzeumkrakowa.pl)

Czy wiecie, że każde miasto ma swojego ducha? Podgórze, które kiedyś też było osobnym miastem nie jest gorsze i również ma ducha. I to nie byle jakiego! W czasie warsztatów uczestnicy najpierw wykonają własne duchy, które będą takie jakie podpowie każdemu jego wyobraźnia – może straszne, a może śmieszne? A następnie zabierzemy je na krótki spacer do jednego z naj-

niejszych kościołów w Krakowie, żeby tam poznać mrozącą krew w żyłach historii o pewnej złej księżniczce. A kto wie, może całość zakończymy duchową sesją zdjęciową. Podobno duchy na zdjęciach nie wychodzą, więc warto będzie to sprawdzić.

31 lipca, godz. 17.30 i 28 sierpnia, godz. 17.30 – oprowadzanie kuratorskie po wystawie stałej w Muzeum Podgórza (w cenie biletu na wystawę)

Co znaleziono w Kopcu Kraka? Do czego służyła tajemnicza kłódka prezentowana na wystawie? I kto znajduje się w herbie Podgórza i dlaczego? Na te i wiele innych pytań odpowiemy podczas oprowadzania po wystawie głównej „Miasto pod Kopcem Kraka”. Będzie to opowieść o historii dawnego Wolnego Królewskiego Miasta Podgórza, dziś XIII dzielnicy Krakowa, o jego inności, wielokulturowości, sukcesie i tolerancji. O tym jak można zbudować miasto i jak można je stracić. Zapraszamy i tych co dobrze znają Podgórze i tych co dopiero zaczynają swoją przygodę z poznawaniem historii dawnego miasta. Tych, którzy są Podgórzanami od niedawna i tych, co głęboko już wrosli korzeniami w prawobrzeżny Kraków.

22 sierpnia, godz. 10.00 – To co zabudowane i to co dzikie - spacer dla seniorów (prowadząca Iwona Wernikowska). Bezpлатnie (spacer finansowany z dotacji Rady Dzielnicy XIII)

Środek miasta i ruchliwe Rondo Antoniego Matecznego. Czy stąd można wyruszyć na wyprawę w nieznane? Czy można odkryć dzikie tereny zielone, zabudowania wiejskie czy ukryte kaplice? A może dać się olśnić kolorom elewacji domów: czerwonym i niebieskim. A przy okazji śledzić w jakim tempie zmienia się i zabudowuje ta okolica.

■ Anna Warzecha

„LIBERATOR NAD ZABŁOCIEM” W 80 ROCZNICĘ ZESTRZELENIA

W tym roku, już po raz osiemnasty Stowarzyszenie PODGORZE.PL zaprosi 16 sierpnia na rocznicowy spacer śladami rozbitego Liberatora, który jak co roku poprowadzi dr inż. Krzysztof Wielgus, architekt i znawca historii lotnictwa. Każdy spacer jest wyjątkowy, każdy przynosi nowe fakty, każdy zbliża nas do wydarzeń tamtej nocy.

**SPOTYKAMY SIĘ 16 SIERPNIA O GODZ. 19.00
PRZY UL. LIPOWEJ 4.**

Wracający z pomyślnie przeprowadzonej misji zrzutowej dla bohaterko walczącej Warszawy, Liberator o numerze KG-933 „P” ze 178 Dywizjonu Bombowego RAF został zestrzelony najpierw prawdopodobnie przez niemiecki myśliwiec, a potem przez niemiecką artylerię przeciwlotniczą. Samolot zaczął rozpadać się na kawałki już nad Grzegórkami. Wieża ogonowa z martwym strzelcem wewnątrz spadła na składy węglowe rzeźni miejskiej (obecnie rejon Galerii Kazimierz), kolejne części samolotu i być może, ciała dalszych lotników, wpadły do Wisły, dokładnie w miejscu dawnego mostu tymczasowego (tzw. „Lajkonika”). Najwięcej kawałków Liberatora spadło na teren składów na Zabłociu, pomiędzy ulicami Lipową a Dekerta. Na spadochronach ratowało się prawdopodobnie trzech lotników, z których dwóch:

sierzanci: Blount i Helme zaginęli. Z całej załogi przeżył tylko Australijczyk, kpt. Allan Hammet, który trafił do Armii Krajowej i brał udział w szeregu akcji zbrojnych. Po wojnie przez Odesę, wrócił do swej jednostki, później zaś - do domu. Przed pięcioma laty, odszukany przez mieszkającego w Australii pasjonata historii Andrzeja Balcerzaka, jedyny żyjący syn, jedynego ocalałego lotnika - Michael Hammet przesłał na ręce Stowarzyszenia PODGORZE.PL wyrazy wdzięczności dla wszystkich „którzy wciąż pamiętają tamte wydarzenia”. O historii Liberatora przypomina tablica na budynku przy ul. Lipowej 4, pamiątkowy głaz na Bulwarze Lotników Alianckich oraz mural przy ul. Dąbrowskiego 14 oraz spacer „Liberator nad Zabłociem”.

■ Paweł Kubisztal

ZAPROJEKTOWALI PARK WOKÓŁ SKŁADU SOLNEGO OBOK PL. BOHATERÓW GETTA. 5 POMYSŁÓW NA ZMIANY

Jak rozmawiać i planować przestrzeń wspólną? To pytanie od dawna wzbudza wiele emocji w każdej lokalnej społeczności, a tym bardziej w dużych miastach. Przełom maja i czerwca przyniósł w naszej dzielnicy nową jakość w tym zakresie. Mowa o hackatonie architektonicznym „Wymyślmy Park wokół Składu Solnego”.

Pomysł na zorganizowanie Hackathonu Architektonicznego „Wymyślmy Park wokół Składu Solnego” narodził się podczas spotkania artystów ze Składu Solnego z przedstawicielami Rady Dzielnicy XIII Podgórze. Maraton projektowania wspólnej przestrzeni (uczestnicy mieli 48 godzin, aby zaprojektować park) połączyło artystów, społeczników, architektów i mieszkańców Krakowa w kreatywnym działaniu. W trakcie przedsięwzięcia uczestnicy pracowali nad koncepcją parku, który jest alternatywną propozycją dla terenu pomiędzy stacją kolejową Kraków Zabłocie, a Placem Bohaterów Getta. Autorem pomysłu na przeprowadzenie hackathonu był radny dzielnicy, architekt Filip Piwowarczyk.

Organizatorem wydarzenia było Stowarzyszenie Skład Solny, przy wsparciu Rady Dzielnicy XIII Podgórze oraz patronacie medialnym czasopisma „Architektura i Biznes”. Wydarzenie odbyło się w budynku Składu Solnego, historycznym obiekcie z XVIII wieku, który obecnie pełni funkcje kulturalne, artystyczne i społeczne. Więcej informacji o funkcjonowaniu tego wyjątkowego miejsca i jego znaczeniu dla życia naszej dzielnicy znajdują Państwo w poprzednim numerze „Głosu Podgórza”, gdzie poświęciliśmy mu szerszy materiał.

Czym właściwie jest hackathon? To wydarzenie, które zazwyczaj trwa od kilkunastu do kilkudziesięciu godzin, gdzie uczestnicy, podzieleni na zespoły, współpracują nad rozwiązaniem konkretnego problemu lub stworzeniem innowacyjnego projektu. Termin „hackathon” wywodzi się od słów „hack” i „marathon”, co oddaje jego maratonowy charakter pracy zespołowej nad kreatywnymi rozwiązaniami. Wydarzenia tego typu cieszą się dużą popularnością w środowiskach technologicznych, jednak coraz częściej organizowane są także w innych dziedzinach, takich jak architektura czy urbanistyka. Formuła ta zaczyna coraz częściej funkcjonować jako narzędzie rozwiązywania problemów społecznych czy biznesowych.

Wydarzenie było podzielone na kilka etapów, niezbędnych do przygotowania, przeprowadzenia, ocenienia, a także zaprezentowania projektów stworzonych przez zespoły projektowe.

Między 17 a 29 maja mieszkańcom został udostępniony formularz, w którym osoby zamieszkujące w bezpośrednim sąsiedztwie obszaru projektowego mogły się wypowiedzieć na temat tych terenów. Ankietę wypełniło 190 respondentów. Na pytanie „czy potrzebny jest ogólnodostępny park przy Składzie Solnym?”, twierdząco odpowiedziało 97,9% (186 głosów). Jedynie 2,1% (4 głosy) nie poparło ogólnodostępnego parku. W dalszej części ankiety 186 osób podzieliło funkcje dla przyszłego parku w następujący sposób: funkcję mieszaną (rekreacyjno-edukacyjną) poparło 53,2% respondentów, 41,4% skupiło się na rekreacyjnej, a 5,4% wybrało tylko funkcję edukacyjną. Osoby mogły również uargumentować pisemnie swoje odpowiedzi. W tym samym czasie trwała również rekrutacja uczestników.

25 maja odbyła się wizja lokalna w Składzie Solnym. Do Składu zostali zaproszeni mieszkańcy Krakowa oraz osoby zainteresowane wzięciem udziału w Hackathonie architektonicznym w celu zapoznania się z obszarem projektowym oraz zwiedzeniem pracowni w Składzie Solnym. Podczas wizji lokalnej, można było proponować swoje pomysły odnośnie projektowanej przestrzeni. Sugestie te zostały przekazane zespołom projektowym.

W dniach 8-9 czerwca uczestnicy zostali podzieleni na grupy projektowe i zaczęła się wytężona praca pod okiem mentorów: Marii Gołębiowskiej (architektka, architektka krajobrazu - Politechnika Krakowska i Politechnika Wrocławska) oraz Filipa Piwowarczyka (architekt - Politechnika Krakowska).

W trakcie wydarzenia uczestników odwiedził profesor Stanisław Mazur - I Zastępca Prezydenta Miasta Krakowa odpowiedzialny m.in. za kwestie planowania przestrzennego, architektury i rozwoju miasta. Mamy nadzieję, że udział Pan Prezydenta w wydarzeniu zachęci władze miasta do mocniejszego zaangażowania strony społecznej w tego typu działania.

15 czerwca w Składzie Solnym odbył się wernisaż, który otworzył wystawy projektów, powstałych podczas wydarzenia.

W hackathonie wzięło udział pięć zespołów, złożonych ze studentów, projektantów, planistów i artystów, a także szósty złożony z naszych najmłodszych, którzy mieli okazję zaprezentować spojrzenie na Skład Solny oczami dziecka.

- Grupa 1: Patrycja Poręba, Aneta Małek, Anna Węgiel, Konrad Pokrywka
- Grupa 2: Alicja Wąs, Ewelina Tokarz, Wojciech Sebastianiński
- Grupa 3: Marcin Kufel, Martyna Gwóźdź, Natalia Hadacz
- Grupa 4: Mikołaj Sazonov, Karolina Górniewicz, Michał Bednarz

- Grupa 5 (dziecięca): Alicja Lasota, Łucja Lasota, Ignacy Dziurdzia, Kosma Dzierżak
- Grupa 6: Zuzanna Wozowicz, Kacper Gotkowski

Efekty wielogodzinnej pracy zespołów oceniało sześciuosobowe jury, w skład którego weszły osoby reprezentujących różne środowiska związane z architekturą, urbanistyką i sztuką:

- **Cecylia Malik** (Skład Solny) - przewodnicząca jury
- **Anna Gulińska** (Rada Dzielnicy XIII Podgórze)
- **prof. Anna Kantarek** (Politechnika Krakowska)
- **Małgorzata Tomczak** (Architektura i Biznes)
- **dr Przemysław Kowalski** (Politechnika Krakowska)
- **Alek Janicki** (Kultura Futura)

Jury przyznało nagrody oraz wyróżnienia dla najlepszych projektów:

Nagrody:

Nagroda specjalna: grupa 5, dziecięca za profesjonalizm, wyjście poza schemat, otwartość na potrzeby ludzi niedefiniowane w ankiecie. Za truskawki dla Podgórczan.

I miejsce - grupa 4

Za wrażliwość na kontekst miejsca (użytkownicy Składu Solnego poczuli się najbardziej zauważeni). Za wrażliwość społeczno-artystyczną. Za świadomość infrastruktury miejskiej i połączenie obszaru projektowego z miastem. Za swobodę i intymność przestrzeni, czyli odpowiedź na potrzeby wynikające z ankiety, ale potraktowane z dużym luzem, gdzie na pierwszym miejscu była społeczność Składu Solnego.

II miejsce - grupa 6

Przede wszystkim za tożsamość miejsca i za to, że projektowany park był rzeźbą. Za to, że nie ma jeszcze takiego miejsca w Podgórzu. Za bardzo atrakcyjne ukształtowanie terenu, które jest łatwe do zrealizowania, i w którym każdy znajdzie dla siebie przestrzeń. Za odwagę realizowania własnej wizji i nie dopasowywanie się nadmierne do wytycznych z ankiety mieszkańców.

Wyróżnienia:

Grupa 1 - za dostrzeżenie potrzeb zwierząt i owadów

Grupa 2 - za świadomość wody i świadomość soli

Grupa 3 - za połączenie parku z Wisłą

Nagrodzone przez jury prace robią olbrzymie wrażenie, nie tylko profesjonalizmem, ale przede wszystkim wizją, kreatywnością, otwartością na inne, bardziej społeczne myślenie o naszej wspólnej przestrzeni. Miejmy nadzieję, że efekty wydarzenia będą rezonować na wielu polach, nie tylko związanych bezpośrednio z samym Składem Solnym. Udział członków Rady Dzielnicy XIII w przygotowaniu i przeprowadzeniu samego wydarzenia to również potwierdzenie otwartości Rady na nowe metody działania i współpracy z mieszkańcami.

■ Maciej Fijak
■ Jarosław Komorniczak
■ fot. Stan Barański

CZĘŚĆ SKŁADOWA - PARK SOLNY

MIEJSCE I - GRUPA 4 KAROLINA GÓRNIŚIEWICZ,
MIKOŁAJ SAZONOV, MICHAŁ BEDNARZ

“Część składowa to element, który stanowi integralną i nierozrwalną część większej całości. Jest to składnik, który ściśle współtworzy jedną rzecz i nie może być od niej oddzielony bez uszkodzenia lub zmiany istoty tej rzeczy.”

Czego częścią składową jest park? Miasta, dzielnicy, w której się znajduje, najbliższego sąsiedztwa, a może szerszego planu rozwijania miejskiej zieleni? Na te wszystkie pytania można odpowiedzieć twierdząco. Możemy też spojrzeć na to w bardziej osobistym kontekście, myśląc o ludziach, którzy z niego korzystają. Dla wielu park jest miejscem spacerów z psem, zabaw dla dzieci, zacienioną oazą w upalne dni, przystankiem na odpoczynek dla rowerzystów, miejscem wyciszenia i kontemplacji, lub po prostu wytchnienia od miejskiego zgiełku.

Tworząc naszą koncepcję uwzględniliśmy wszystkie te funkcje. Nie można jednak pomijać specyfiki miejsca, w którym działamy. Skład Solny, będący centralną częścią projektowanego parku, jest przede wszystkim domem artystów. Jednym z założeń projektu było zachowanie unikatowego charakteru tego miejsca oraz otwarcie go dla mieszkańców Krakowa. To artystyczne centrum stanowi niezwykle serce parku, które przyciąga ludzi kreatywnych i zainteresowanych sztuką. Chcieliśmy, aby park stał się przestrzenią, gdzie sztuka spotyka się z codziennym życiem mieszkańców.

Nie sposób również pominąć historycznego kontekstu Składu Solnego. Ten XVIII-wieczny budynek, położony nieopodal dawnego Portu Solnego, był ważnym punktem na szlaku solnym prowadzącym z Wieliczki. Nawiązaniem do historii jest jaśniejsza wstęga głównej alei parku, prowadząca do Wisły (nazwana Via Saltia) oraz tężnia solankowa w jej centralnym punkcie. Ten historyczny element stanowi unikalny akcent, który łączy przeszłość z teraźniejszością, przypominając o bogatej historii Składu Solnego.

Część Składowa - Park Solny

ortofotomapa

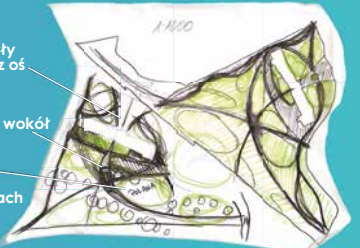
foto z drona

pierwszy szkic

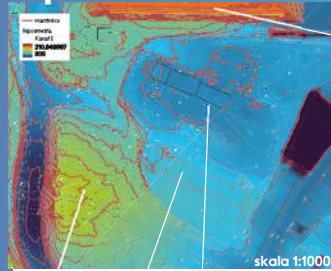

dalsze szkice

podkreślenie bryły budynku poprzez os i trapezowy plac
układ ścieżek skoncentrowany wokół tężni solankowej
podział terenu na "polany" o różnych funkcjach

hipsometria

nasyp kolejowy

finalny szkic

nasyp rampy mostu
skład solny
najniższe miejsce

opracowanie:
M.Bednarz, K.Górniewicz, M.Sazonov

Hackathon Architektoniczny

Wymyśliłmy park wokół
Składu Solnego
8-9 czerwca 2024 r.

Park podzielony jest na wyraźnie oddzielone, choć połączone ze sobą części. Od strony pl. Bohaterów Getta mieszkańców zaprasza część reprezentacyjna, otwarta na miasto, uwytłaczająca dworski charakter budynku Składu, z fontanną w centralnym miejscu. Enklawa Cisy i Medytacji znajduje się w miejscu najlepiej osłoniętym przed miejskim hałasem, oferując spokój i wyciszenie. Strefa Kultury, położona blisko części użytkowej, z częściowo utwardzoną nawierzchnią, pozwala artystom na budowanie i przechowywanie większych instalacji. Znajduje się tu także scena plenerowa na koncerty, warsztaty i zajęcia edukacyjne. Przestrzeń Sportowo-Rekreacyjna, umiejscowiona najbliżej szlaku kolejowego, zawiera plac zabaw, plenerową siłownię oraz dużą polanę do różnorodnych aktywności sportowych.

W pobliżu wyjścia ze stacji kolejowej Kraków Zabłocie znajduje się Zielony Peron, gdzie podróżni mogą odpocząć pośród zieleni. Odpowiadając na potrzeby mieszkańców, postanowiliśmy ożywić niezagospodarowaną wyspę przy wjeździe na most Powstańców Śląskich, tworząc na niej Psi Park. Brak w okolicy ogródków działkowych zrekompensuje Ogród Społeczny, który

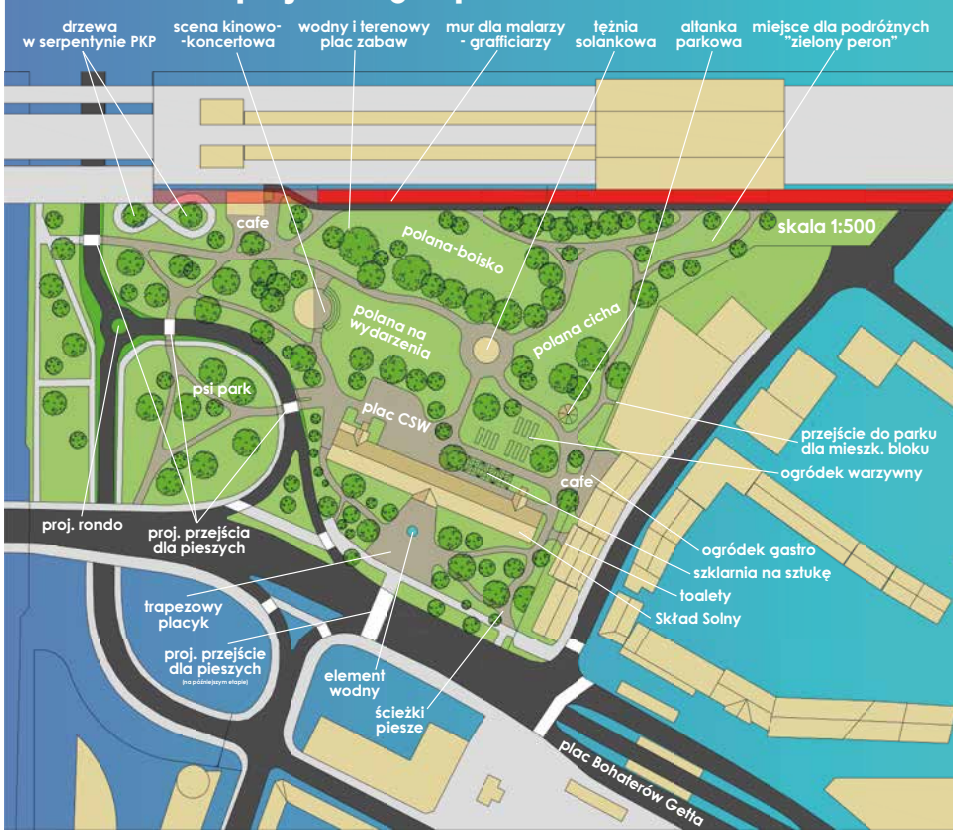
umożliwi mieszkańcom wspólne uprawianie roślin i integrację społeczną.

Zaplanowaliśmy układ ścieżek tak, aby stały się one atrakcyjnymi trasami dla mieszkańców. Via Saltia poprowadzi do Bulwarów Wiślanych, a pasażerowie stacji kolejowej będą mogli skrócić sobie drogę do węzła komunikacyjnego na pl. Bohaterów Getta przez Aleję Kwiatów. Otwarcie na park ogródków gastronomicznych lokali przy ulicy Kącik oraz zmiana funkcji historycznego budynku starej przepompowni, znajdującego się w pobliżu kładki pieszo-rowerowej, umożliwi mieszkańcom napięcie się kawy i zjedzenie posiłku w przyjemnym otoczeniu. Park ma na celu nie tylko zaspokojenie potrzeb rekreacyjnych, ale także wzmocnienie więzi społecznych i kulturalnych w dzielnicy Podgórze.

- Mikołaj Sazonov
- Karolina Górniewicz
- Michał Bednarz

Część Składowa - Park Solny

konceptcja zagospodarowania terenu

zmieńmy...

odstraszający plac parkingowy w plac z zielenią

tę zapomnianą budę w publiczne toalety i składzik narzędzi

ten budynek ceglany w piękną kawiarnię w zieleni

to klepisko w fajny plac zabaw, a mur w barwne dzieło sztuki

teren wokół Składu w nasze ulubione miejsce w mieście

opracowanie:
M.Bednarz, K.Górniewicz, M.Sazonov

Hackathon Architektoniczny

Wymyśliłmy park wokół Składu Solnego

8-9 czerwca 2024 r.

■ fot. Stan Barański

SMAK ŻYCIA ZNALEZIONY W ZIARNACH

ROZMOWA Z MICHAŁEM PLUTĄ

Kawa. Dla wielu z nas jeden z niezbędnych elementów dnia, a jednocześnie namiastka luksusu w zasięgu ręki. Skąd zainteresowanie właśnie kawą?

Z kawą wzięło się to u mnie dość spontanicznie, jak wiele rzeczy w życiu. Zawsze lubiłem smak. We wszystkim staram się go analizować. Okazało się, że jest coś takiego jak pamięć sensoryczna i wszystko, co daje ci doznania sensoryczne, czyli i zapach i smak, gdzieś tam zawsze to w sobie miałem, zawsze to lubiłem. Bardzo szybko związałem się z gastronomią. Skończyłem technikum gastronomiczne i przechodziłem przez chyba wszystkie możliwe stanowiska w gastronomii. W pewnym momencie postanowiłem spróbować pracy w kawiarni. Z moim wcześniejszym doświadczeniem przyjęli mnie bez problemu. I tak zostałem baristą.

Zostałeś baristą. To zawód? Pasja? A może coś jeszcze innego?

Barista w definicji to osoba która zajmuje się profesjonalnie doborem i przygotowaniem kawy za barem. To jest nadal praca za barem i to jest praca, która wymaga kontaktu z gościem. Zawsze powtarzam, że w gastronomii mamy gości, a nie klientów. Ale jednak serwujesz komuś, podajesz coś, co sam przygotowałeś. Zawsze bardziej przekonujący będzie ktoś, kto ma w sobie tę pasję. I zawsze jest zupełnie inaczej, jeżeli ktoś do ciebie podejdzie z takim zainteresowaniem. Widząc to zaangażowanie i pasję, chętniej zaufasz i tego spróbujesz. Więc ja będę powtarzał, że to jest pasja, ale również forma sztuki. Uwielbiam pracę baristy za to, że ona właśnie łączy w sobie bardzo dużo różnych cech.

Tę sztukę, i to z dużymi sukcesami, realizujesz w specyficznym elemencie baristycznego fachu - latte art. Co to takiego?

Nawiązałem w tym do mojej pasji do rysowania i do tworzenia różnych rzeczy. W pierwszej pracy w kawiarni znalazłem na naszych materiałach promocyjnych, na menu, rysunki na kawie. To był latte art - rysunki, które wykonujesz na mlecznej pianie, dolewając mleko do kawy. Bez żadnych szablonów. Możesz tworzyć serca, kwiaty, rozety i inne kombinacje. I to mnie bardzo zaciękało. W całej firmie, która już wtedy miała chyba 12 lokalizacji w Polsce, nikt nie był w stanie mnie ani tego nauczyć, ani wyjaśnić, ani powiedzieć czegoś więcej na ten temat. To było dla mnie dziwne, bo mieliśmy to w naszych reklamach. Nikt tego nie potrafił zrobić. Nikt nawet się tym nie interesował. No i moja ciekawość doprowadziła do tego, że zacząłem się tym interesować coraz bardziej. Po jakichś trzech miesiącach zacząłem już sam szkolić innych ludzi w kawiarni. No i okazało się, że dość szybko sam się uczę i osiągam dobre rezultaty. To zmotywowało mnie do udziału w mistrzostwach Polski. Od 2008 do 2014 roku byłem finalistą mistrzostw. W 2014 roku zająłem na nich trzecie miejsce, a rok wcześniej udało się osiągnąć największy sukces w tych zawodach, wicemistrzostwo Polski. To był ważny element mojej pasji do kawy, która trwa do dziś.

„Dobra palarnia kawy”, tak nazywa się wasza palarnia. Co dla Ciebie oznacza to pojęcie? Jaka jest ta „dobra kawa”?

Dobra kawa to jest kawa, która ci smakuje. To jest bardzo luźne stwierdzenie, ale takie, którym kierujemy się od samego początku. Obra kawa, to jest produkt, który jest świadomy. Czyli produkt, który nie wziął się nie wiadomo skąd, zrobiony przez nie

wiadomo kogo. Tu wchodzi w grę transparentność, na którą stawiamy od samego początku. Gdy przejdiesz przez drzwi naszej palarni, to stoi piec do palenia kawy i wszystko jest ogólnodostępne i widoczne dla naszych gości. No i kluczowa sprawa - jakość, czyli świeżość ziaren kawy i dbałość o każdy etap jej produkcji.

No właśnie, a czy Polacy mają jakąś swoją specyfikę kawową? Ulubiony smak? Kawowe rytuały, których nie spotkamy nigdzie indziej?

Myślę, że nasze podejście do kawy dopiero się rozwija. Geograficznie jesteśmy w miejscu, gdzie każdy trend picia kawy w jakiś sposób się sprawdza - mamy i zimę, i lato, więc szeroką gamę napojów ciepłych i zimnych. Coraz więcej osób zwraca uwagę na smak kawy i aromat, a to duża zasługa kawiarni. Nie jesteśmy jednak społeczeństwem z kawową tradycją sięgającą wieków. A czy mamy jakiś taki trend, który byłbym w stanie określić? Myślę, że nie, ale widzę, że bardzo mocno rośnie spożycie kawy czarnej. A to oznacza, że poszukujemy głębi smaku.

To o czym powinniśmy pamiętać, przygotowując naszą domową kawę?

Świeża kawa i dobry młynek to podstawa. Jeżeli chcemy naprawdę poczuć zmianę, no to wracamy do czegoś, co kiedyś było w każdym domu, czyli młynek do kawy. Ważne jest też, jaką wodę używamy - najlepiej filtrowaną. Około 98-99% kawy to jest woda. Więc ma kolosalne znaczenie pod kątem tego, co finalnie będziesz miał w swojej filiżance. Parzenie w odpowiedniej temperaturze również ma ogromne znaczenie. Unikajmy wrzątku, który może "spalić" kawę i dbajmy o proporcje kawy i wody. Kluczowe jest także przechowywanie ziaren w odpowiednich warunkach, aby nie straciły swoich walorów smakowych. Takie podstawy na pewno wpłyną na efekt końcowy.

A czym ta domowa kawa będzie różnić się od doznań, jakie mogą nam zaoferować kawiarnie?

W kawiarni mamy możliwość spróbowania różnych kaw, które są przygotowywane przez profesjonalistów. Kawa w domu może być

doskonała, jeśli zadamy o odpowiednie narzędzia i surowce. Ale w kawiarni mamy szansę na nowe doznania smakowe i czerpanie z szerokiej gamy smaków i podpowiedzi specjalisty.

No to odpowiadamy na odwieczne pytanie. Parzona czy z ekspresu?

To są zupełnie dwie różne metody przygotowania kawy i notabene do obu powinniśmy mieć troszeczkę inaczej wypaloną kawę. Ktoś będzie mówił, że lubi kawę z ekspresu, bo ta kawa mu nie smakuje z tej szklanki. Ja to rozumiem, bo ona też nie jest wypalona w taki sposób, żeby w tej szklance miała smakować. I tak samo może być w drugą stronę. A czym to się różni? Tym, że kawa w szklance przede wszystkim jest taką, powiedzmy, nagą kawą. Jeżeli zmielimy kawę, powinniśmy użyć 6 gramów na 100 mililitrów wody. Proporcja idealna. Zalejemy to wodą i to też nie powinien być wrzątek. Powinna być gorąca woda, ale w granicach 94-98 stopni. No i teraz, jeżeli parzysz kawę w szklance, to powinienes ją zaparzyć i zamieszać po 3-4 minutach. Po tym czasie możemy ją pić. Tymczasem ekspres kupujemy, żeby nas w tym wszystkim wyręczył. Wierzymy, że maszyna zrobi za nas całą pracę i zapewni nam powtarzalność smaku. A ekspres daje nam wręcz więcej pracy, bo żeby to wszystko grało i smakowało, to potrzebujemy o ten sprzęt dbać. Powinniśmy go odpowiednio ustawić. On ma bardzo dużo parametrów, o których my nie mamy pojęcia, a wszyscy chcemy go kupić tylko i wyłącznie po to, żeby on nam sam zrobił tę kawę. No i bardzo często to jest tak, że ekspres przestaje być używany, bo albo przestał spieniać mleko, albo zaczął rzuć, albo zaczął inaczej parzyć kawę. A my zmieniamy te kawy, aż trafimy taką, którą ekspres zrobi dobrze bez dodatkowych ustawień.

Urodziłeś się w Poznaniu, ale przyjechałeś do Krakowa, skąd pochodzi Twój tata. Najpierw mieszkasz w Nowej Hucie, ale potem zawędrowałeś do Podgórza. Czy to był wybór czysto życiowy, przypadkowy, ekonomiczny, czy coś cię jednak tutaj ściągnęło?

Nie, ekonomiczna to była Huta. Mieszkaliśmy tam dwa lata i później przeprowadziłem się bezpośrednio na osiedle Kabel, na ulicę Wielicką i tam już dobijam dziewiąty rok. Ale przeprowadzając się do Krakowa, tak naprawdę najistotniejsza dla mnie była komunikacja właśnie z tym miejscem, z Zabłociem. Bo od początku koncept, który miałem okazję współtworzyć, miał miejsce tutaj na Zabłociu, w starej fabryce Miraculum. Jeszcze jak Zabłocie, jak to się mówi, było Zabłociem. Jak jeszcze był Telpod. Była tutaj masa artystów i ciekawych miejsc dla „lokalsów”. To miało swój klimat po prostu. Ja uwielbiałem to i mam do tego ogromny sentyment, i dlatego otworzyliśmy z Kubą tę kawiarenkę właśnie tutaj, na Przemysłowej 12. Jesteśmy w tym momencie najstarszą kawiarnią na Zabłociu. Dziś nie ma tutaj już prawie nic z tego, co kiedyś było. Ale na szczęście jest jeszcze bardzo dużo ludzi, którzy tutaj są, którzy tutaj byli, którzy tutaj mieszkają, którzy nadal nas odwiedzają i to jest super. To mnie tu trzyma.

A Podgórze jako miejsce do życia? Co ci się w nim podoba, jak je odbierasz jako Podgórzanie z wyboru.

Podgórze jest dla mnie piękne. Rynek Podgórski i Kładka Bernatka, Park im. Bednarskiego. Rynek Podgórski to dla mnie był zawsze kościół św. Józefa, najpiękniejszy chyba kościół w Krakowie. Nawet mieliśmy przez cztery lata kawę z pocztówką z kościołem św. Józefa. I to też dla nas wykonała dziewczyna, która mieszka na Zabłociu. Rynek Podgórski pięknie się rozwinął i naprawdę jest tam bardzo dużo fajnych miejsc. Pojawiają się ogródki, gdzie możesz przysiąść, zjeść, napić się czegoś dobrego i podziwiać widok. Uwielbiam tę okolicę. No i druga strona, Park Bednarskie-

go, który był dla mnie, odkąd się przeprowadziłem na Wielicką, taką wyjątkową oazą, gdzie uwielbiałem podjechać na rowerze czy przejść się na spacer. Akurat z Wielickiej, przez Kopiec, przez Fort „Św. Benedykt” do Parku Bednarskiego. Trasa, którą bardzo lubię i staram się pokonywać przynajmniej raz w tygodniu. Park Bednarskiego, który jest otoczony skałą ... to po prostu dla mnie takie przeniesienie się w zupełnie inne miejsce.

Jakieś kawowe miejsca w Podgórzu godne polecenia, oczywiście oprócz waszej kawiarni Coffeeca?

Ja mam na pewno, moją ulubioną cukiernię francuską Nad & Greg przy Rynku Podgórskim, która też jest naszym klientem, zamawia od nas kawę. My zamawiamy od nich słodkości tutaj do naszej kawiarni. Ale niezależnie czy jakiś punkt jest naszym klientem, polecam po prostu wychodzenie, próbowanie nowych miejsc gastronomicznych. Zarówno tych z kawą, jak i lodami czy innymi smakami. W końcu Kraków to europejska stolica gastronomii.

■ Rozmawiał Jarosław Komorniczak

Michał Pluta — z wykształcenia hotelarz. Z kawą pracuje od 2007 roku. Był baristom, kierownikiem kawiarni, trenerem baristów. Od pierwszych dni zafascynowany sztuką malowania mlekiem na kawie. Rok po rozpoczęciu pracy w kawiarni wystartował w Mistrzostwach Polski Latte Art. W 2013 zdobył w Krakowie vice mistrzostwo Polski. Przeprowadził się do Krakowa, by prowadzić nowy projekt dla jednej z krakowskich palarni. Lokal znajdował się na Zabłociu w dawnej fabryce Miraculum. Było to CoffeeCargo. W 2015 roku razem z Kubą otworzył Coffeeca przy Przemysłowej 12, kawiarnię, która działa do dziś. Pod koniec 2017 roku dołączyli do nich Michał z Natalią i razem uruchomili "Dobrą palarnię kawy" przy ul. Malborskiej 94.

PODGÓRSKA MŁODZIEŻ #OGARNIAŻYCIE

Uczniowie klasy VII ze Szkoły Podstawowej nr 65 w Krakowie przy ul. Golikówka wzięli udział w akcji "Ogarniam Życie", tworząc wspólnie książkę pt. "Zagubiona Siódemka". Publikacja ta zdobyła pierwsze miejsce w konkursie organizowanym w ramach projektu #ogarniam życie, w którym uczestniczyli uczniowie klas VII i VIII samorządowych szkół podstawowych.

Akcja "Ogarniam Życie" to projekt prowadzony przez Miasto Kraków, mający na celu wspieranie młodzieży w rozwijaniu umiejętności życiowych oraz budowaniu zdrowych relacji społecznych. Projekt został pilotażowo wdrożony w 40 szkołach podstawowych na terenie Krakowa. Jego celem jest wzmocnienie poczucia sprawczości u młodych ludzi oraz inspirowanie ich do podejmowania wartościowych aktywności, aby uchronić ich przed ryzykiem popadnięcia w uzależnienia i inne destrukcyjne zachowania.

Projekt "Ogarniam Życie" powstał z troski o kondycję psychiczną i bezpieczeństwo dzieci i młodzieży, którzy w obecnych czasach mierzą się z wieloma wyzwaniami, takimi jak konflikty rówieśnicze, problemy szkolne i domowe, a także wywołujące niepokój bodźce zewnętrzne, jak pandemia czy wojna na Ukrainie. Program ma na celu wypełnienie czasu wolnego młodzieży aktywnościami, które rozbudzają ciekawość, rozwijają kreatywność oraz motywują do szukania życiowych pasji, co przyczynia się do poprawy dobrostanu psychicznego i minimalizuje zachowania ryzykowne.

W ramach projektu "Ogarniam Życie" realizowany jest szereg działań, które mają na celu angażowanie młodzieży w wartościowe aktywności. Oto kilka przykładów takich działań:

- Warsztaty i spotkania edukacyjne dotyczące zdrowego trybu życia, radzenia sobie ze stresem, budowania relacji interpersonalnych oraz rozwijania zainteresowań artystycznych i sportowych.

- Promowane są różnorodne formy aktywności fizycznej, takie jak biegi, turnieje sportowe, zajęcia taneczne czy wspólne spacer, które pomagają młodzieży w utrzymaniu dobrej kondycji fizycznej i psychicznej.
- Młodzież angażowana jest w projekty społeczne, takie jak akcje charytatywne, kampanie edukacyjne oraz inicjatywy kulturalne, które pozwalają im na rozwijanie empatii, odpowiedzialności społecznej oraz kreatywności.
- Wizyty edukacyjne, przykładem takiej aktywności była wizyta uczniów klasy VII Zespołu Szkolno-Przedszkolnego nr 21 w Bibliotece Kraków na osiedlu Złocien. Uczniowie poznali organizację pracy biblioteki, nauczyli się korzystać z cyfrowego katalogu oraz wypożyczać książki. W trakcie wizyty mieli również okazję grać w gry planszowe, co pozwoliło im na spędzenie czasu bez korzystania z telefonów komórkowych.

A nasi uczniowie pokazali jak takie doświadczenie przekuć w praktyczne działania. Udowodnili, że naprawdę #OgarniająŻycie tworząc wyjątkową pracę, ilustrowaną książkę "Zagubiona/Zgrana Siódemka".

Książka rozpoczyna się od opowieści o grupie przyjaciół: Basi, Tomku, Kacprze, Julce, Sebastianie, Andżelice oraz Jagodzie, którzy podczas wspólnej wycieczki trafiają do opuszczonego domu. Tam niespodziewanie przenoszą się w przeszłość, do lat osiemdziesiątych, gdzie muszą odnaleźć się w nowym, nieznanym im świecie.

Każde z opowiadań w książce skupia się na jednym z bohaterów i jego przygodach, które wplecione są w tradycyjne gry podwórkowe, takie jak:

Kapsle - opowieść o Seba-

stanie, który poznaje Amandę i jej przyjaciół grających w kapsle. Gra ta polega na przesuwaniu kapsła po torze narysowanym kredą, co okazuje się wyzwaniem, wymagającym zręczności i precyzji.

Baba Jaga patrzy - historia Jagody, która trafia do lat 90. i odkrywa tajemniczą grę VHS wraz ze swoim wujkiem Stanisławem. Gra ta otwiera przed nią drzwi do innego wymiaru, pełnego zagadek i przygód.

Ciupy - Kacper trafia na podwórko, gdzie poznaje dzieci gra-

jące w ciupy, grę polegającą na zręcznym podrzucaniu i łapaniu kamieni. Gra ta staje się dla niego symbolem wyzwania i odkrywania własnych granic.

Guma - Basia odnajduje grupę dzieci grających w gumę. Ta prosta zabawa staje się dla niej okazją do nawiązania nowych przyjaźni i odkrycia radości płynącej z prostych, fizycznych aktywności.

Sznurek na palce - Tomek spotyka grupę nastolatków, którzy uczą go zabawy polegającej na zaplataniu sznurka na palcach. Ta zabawa nie tylko rozwija zręczność, ale również staje się sposobem na nawiązywanie nowych znajomości.

Monety - opowieść o dziewczynce, która trafia na blokowisko i poznaje dzieci grające w grę polegającą na rzucaniu monet w ścianę. Ta gra uczy precyzji i cierpliwości, a także staje się pretekstem do nawiązania rozmów i zdobycia nowych informacji o otaczającym ją świecie.

Klasy - Julka, która nigdy wcześniej nie grała w klasy, odkrywa tę grę dzięki spotkaniom z dziewczynkami. Zabawa w klasy staje się dla niej nowym, fascynującym doświadczeniem, które pokazuje, jak wiele radości mogą przynieść proste zabawy.

Książka "Zagubiona Siódemka" doskonale wpisuje się w założenia akcji "Ogarniam Życie". Przypominając tradycyjne gry i zabawy, uczniowie nie tylko zapoznali się z historią i kulturą wcześniejszych pokoleń, ale również rozwinęli umiejętności współpracy, kreatywności i zdolności manualnych. Książka jest bogato ilustrowana pracami uczniów. Warto podkreślić, że zwy-

cięska praca została wydrukowana dzięki wsparciu rodziców. Projekt pokazuje, jak wiele radości można czerpać z prostych, kolektywnych aktywności, które budują wspólnotę i uczą wartościowych umiejętności życiowych. A efekt pracy i zwycięstwo w konkursie pokazują, że rośnie nam kolejne pokolenie kreatywnych i aktywnych Podgórzanek i Podgórzan.

■ Jarosław Komorniczak

Podgórskie Lecnie Koncerty 2024

lipiec – sierpień
Sanktuarium św. Józefa
Rynek Podgórski

Na wszystkie koncerty wstęp wolny

Lipiec

7.07/niedziela, godz. 16.00
Koncert „O Maryjo, prowadź nas”
Chór Osanna Parafii Greckokatolickiej w Krakowie
Oleksandra Mychajlenko – dyrygent

14.07/niedziela, godz. 16.00
Koncert „Muzyka baroku”
Barbara Ostafin – mezzosopran, Zygmunt Kokoszka – organy

21.07/niedziela, godz. 16.00
Koncert „Muzyka sakralna na lato”
Edyta Piasecka – sopran, Maria Hubluk – sopran,
Tomasz Kaszuba – fortepian

28.07/niedziela, godz. 16.00
Koncert „Aniol di pace – Anioł Pokoju”
Martyna Dwojak – mezzosopran, Natalia Hydz – sopran,
Olga Piotrowska-Cender – pianino

Sierpień

4.08/niedziela, godz. 16.00
Koncert „Oblicza organów”
Witold Zalewski – organy

11.08/niedziela, godz. 16.00
Koncert „Moc wiary – muzyka sakralna w dialogu z wiekami”
Finesis Trio w składzie: Katarzyna Puch-Słabik – sopran,
Małgorzata Żegleń-Włodarczyk – gitara i lutnia,
Paulina Tkaczyk-Cichoń – klawesyn

18.08/niedziela, godz. 16.00
Koncert „Radośnie Panu hymn śpiewajmy”
Chór Kameralny Sancta Trinitas, Marek Pawełek – organy,
Dawid Kusz OP – dyrygent

25.08/niedziela, godz. 16.00
Koncert „Barok i romantyzm”
Filip Konieczny – organy

CENTRUM KULTURY PODGÓRZA • INSTYTUCJA KULTURY MIASTA KRAKOWA

Organizatorzy:

Patroni medialni: